

อิทธิพลของเทคโนโลยี และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพบัญชี
ที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล
กรณีศึกษา พนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร*

THE INFLUENCE OF TECHNOLOGY AND DESIRABLE
CHARACTERISTICS OF ACCOUNTING PROFESSIONS AFFECT THE
DEVELOPMENT OF AN ACCOUNTANT'S POTENTIAL IN THE DIGITAL
AGE A CASE STUDY OF ACCOUNTING STAFF IN BANGKOK

มณธิชา อัครธนะเศรษฐ์¹ และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธุ์²

Monticha Akarathanaset¹ And Kanoksak Sukwattanasinit²

¹⁻²มหาวิทยาลัยศรีปทุม

¹⁻²Sripatum University, Thailand

Corresponding Author's Email: monticha.aka@spumail

วันที่รับบทความ : 19 กรกฎาคม 2568; วันที่แก้ไขบทความ 4 สิงหาคม 2568; วันที่ตอบรับบทความ : 6 สิงหาคม 2568

Received 19 July 2025; Revised 4 August 2025; Accepted 6 August 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล 2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถาม โดยใช้ Google Forms จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานบัญชีในเขต

Citation:

* มณธิชา อัครธนะเศรษฐ์ และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธุ์. (2568). อิทธิพลของเทคโนโลยี และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล กรณีศึกษา พนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร.

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 3(5), 380-397.

Monticha Akarathanaset And Kanoksak Sukwattanasinit. (2025). The Influence Of Technology And Desirable Characteristics Of Accounting Professions Affect The Development Of An Accountant's Potential In The Digital Age A Case Study Of Accounting Staff In Bangkok.

Modern Academic Development And Promotion Journal, 3(5), 380-397.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ชุด โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งจัดส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบด้วยพนักงานบัญชีจากหลากหลายธุรกิจองค์กร ประเด็นที่ศึกษา ได้แก่ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในงานบัญชี เช่น ระบบบัญชีคลาวด์ โปรแกรม ERP และซอฟต์แวร์วิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาทักษะทางวิชาชีพเพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยี การปรับตัวของบุคลากรต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และผลกระทบของปัจจัยดังกล่าวต่อประสิทธิภาพการทำงานในภาพรวม วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) เทคโนโลยีดิจิทัลมีอิทธิพลในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชี โดยเฉพาะในด้านความสามารถในการทำงานได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ ลดข้อผิดพลาด และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดีขึ้น 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพบัญชี เช่น ความรับผิดชอบ จริยธรรม ความสามารถในการเรียนรู้และปรับตัว มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพในด้านคุณภาพของงาน ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และการสื่อสารกับผู้อื่น

คำสำคัญ: วิชาชีพบัญชี, ศักยภาพนักบัญชี, การพัฒนาทักษะ, การปรับตัวในยุคดิจิทัล, เทคโนโลยีดิจิทัล

Abstract

This research aimed to: (1) study the influence of technology on the development of accountants' potential in the digital era, and (2) study the desirable professional attributes in accounting that affect the development of accountants' potential in the digital era. A quantitative research methodology was employed. Data were collected using questionnaires distributed via Google Forms. The sample consisted of 400 accountants in the Bangkok Metropolitan area, selected through purposive sampling. The respondents included accountants from various business organizations. The study focused on topics such as the application of digital technologies in accounting—such as cloud accounting systems, ERP programs, and data analytics software—the development of professional skills to align with technology, personnel

adaptation to rapid changes, and the impact of these factors on overall work performance. Data were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean, and standard deviation, and inferential statistics, including correlation analysis and multiple regression analysis. The research findings revealed that: (1) Digital technology had a statistically significant positive influence on the development of accountants' potential, particularly in enhancing their ability to work faster, more accurately, reduce errors, and improve data analysis. (2) Desirable professional attributes in accounting—such as responsibility, ethics, and the ability to learn and adapt—had a statistically significant influence on the development of work quality, technological competence, and communication skills.

Keywords: Accounting Profession, Accountant Potential, Skill Development, Adaptation in the Digital Era, Digital Technology

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการดำเนินธุรกิจทั่วโลก ส่งผลให้ทุกภาคส่วนต้องเผชิญกับความท้าทายในการปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation) เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในโลกยุคใหม่ วิชาชีพบัญชีซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดการข้อมูลทางการเงิน การควบคุมภายใน และการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ขององค์กร จึงต้องเผชิญกับแรงกดดันในการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ แผนนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาลไทย ได้เน้นย้ำถึงการยกระดับทักษะดิจิทัลและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้พร้อมรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ขณะเดียวกัน พ.ร.บ. การบัญชี พ.ศ. 2543 ได้ระบุถึงบทบาทของนักบัญชีในการสนับสนุนระบบเศรษฐกิจของประเทศ จึงชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการปรับตัวทางเทคโนโลยีในสายงานบัญชีอย่างชัดเจน

ในปัจจุบัน การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI), การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data), การบัญชีบนคลาวด์ (Cloud Accounting) และโปรแกรม ERP ได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานของนักบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

ส่งผลให้องค์กรสามารถลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อน เพิ่มความแม่นยำ และขยายขอบเขตการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ภัทรกร อัครศุภเศรษฐ์, 2565) อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของสุนีย์ แสงดาว (2564) พบว่านักบัญชีจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และขาดทักษะที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัล ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการยกระดับศักยภาพทางวิชาชีพในระยะยาว

สำหรับกลุ่มพนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นพื้นที่ศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศ พบว่าแม้จะมีโอกาสเข้าถึงเทคโนโลยีและเครื่องมือทันสมัย แต่บุคลากรในสายงานบัญชีกลับประสบกับความท้าทายในการพัฒนาทักษะดิจิทัล และการปรับตัวต่อรูปแบบการทำงานใหม่ โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ที่เร่งให้เกิดวิถีการทำงานแบบ New Normal งานวิจัยของศศิวิมล พันธุ์ศักดิ์ (2566) ระบุว่าบุคลากรทางบัญชีในเขตเมืองส่วนใหญ่ยังขาดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จำเป็นต่อการทำงานยุคดิจิทัล เช่น ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล ความละเอียดรอบคอบ และความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการจัดทำรายงานทางการเงินและการวางแผนทางธุรกิจขององค์กร

จากประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาหัวข้อ “อิทธิพลของเทคโนโลยีและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล” โดยมุ่งเน้นกรณีศึกษาพนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางในการพัฒนาทักษะของนักบัญชีให้สอดคล้องกับบริบทของโลกดิจิทัล อีกทั้งสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในองค์กร และสนับสนุนการปฏิรูปวิชาชีพบัญชีให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 อิทธิพลของเทคโนโลยี ส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัลด้านคุณภาพของผลงาน

สมมติฐานข้อที่ 2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัลด้านคุณภาพของผลงาน

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับนักบัญชียุคใหม่ (New Generation Accountants)

การบัญชีเป็นศาสตร์ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ยุคโบราณจนถึงยุคดิจิทัล เริ่มจากการจดบันทึกด้วยมือ สู่การพัฒนาระบบบัญชีในยุครอมาซึ่งถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ และเข้าสู่ยุคปัจจุบันที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการข้อมูลทางบัญชี นักบัญชียุคใหม่จึงต้องมีทั้งความรู้และทักษะทางบัญชีประกอบกับทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ และสนับสนุนการตัดสินใจขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ (ผกาพรรณ พรหมสาขา ณ สกลนคร และรัตนาวงศ์ศรีมณีเดือน, 2561)

บทบาทของนักบัญชียุคใหม่ไม่ได้จำกัดแค่การบันทึกข้อมูลอีกต่อไป แต่ขยายไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก และการมีบทบาทเชิงกลยุทธ์ในการตัดสินใจของธุรกิจ โดยนักบัญชีต้องมีการใช้ข้อมูลอย่างถูกต้องเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการดำเนินการ (Information) และมีอิทธิพลต่อทิศทางธุรกิจ (Influence) เพื่อรับมือกับความซับซ้อนและความไม่แน่นอนในโลกธุรกิจปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency) (วิททยา พรพิพัฒน์กุล, 2567)

การพัฒนานักบัญชียุคใหม่ต้องเริ่มจากการสร้างทัศนคติทางดิจิทัลที่เปิดรับการเปลี่ยนแปลง พร้อมส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรมในองค์กรที่สนับสนุนการเรียนรู้และทดลองสิ่งใหม่ ๆ รวมถึงการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงที่เน้นทั้งเทคโนโลยี และการพัฒนาทรัพยากรบุคคลควบคู่กันไป เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่าง AI, OCR, RPA และระบบบัญชีคลาวด์ช่วยลดภาระงานซ้ำซ้อน ทำให้นักบัญชีมีเวลามากขึ้นในการวิเคราะห์ และวางกลยุทธ์ทางธุรกิจ (ราชิต ไชยรัตน์, 2563)

นักบัญชีมืออาชีพในอนาคตจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่ผสมผสานระหว่างความรู้ด้านเทคโนโลยี ทักษะการปรับตัวสูง และมีจริยธรรมทางวิชาชีพที่เข้มแข็ง นอกจากนี้นักบัญชียังต้องเป็นคู่มือเชิงกลยุทธ์ให้กับผู้บริหารโดยการใช้ข้อมูลที่มีความถูกต้องมีประสิทธิภาพ และ

ความน่าเชื่อถือ เพื่อใช้ในการกำหนดทิศทางธุรกิจ และส่งเสริมการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ไม่เพียงแต่ต้องการทักษะทางเทคนิค แต่ยังต้องการการปรับเปลี่ยนกรอบความคิดและการเรียนรู้ อีกทั้งการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักบัญชีสามารถตอบสนองต่อความท้าทายในยุคดิจิทัลได้อย่างแท้จริง (นริศรา วัฒนศัพท์, 2564)

2. แนวคิดการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation)

การเปลี่ยนผ่านองค์กรสู่ยุคดิจิทัลเป็นกระบวนการสำคัญที่ส่งผลต่อความอยู่รอดและการพัฒนาขององค์กรในทุกภาคส่วน แม้เทคโนโลยีดิจิทัลจะมีบทบาทในชีวิตประจำวันมาอย่างยาวนาน แต่การปรับเปลี่ยนองค์กรเพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัลยังคงเป็นความท้าทายที่สำคัญ เทคโนโลยีหลักที่ขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านนี้ได้แก่ Big Data, Artificial Intelligence, Blockchain, IoT และระบบอัตโนมัติที่ซับซ้อนขึ้น การเปลี่ยนผ่านนี้ครอบคลุมตั้งแต่การแปลงข้อมูลอนาล็อกเป็นดิจิทัล (Digitization) ไปจนถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน (Digitalization) (พลพฐ ปิยวรรณ, 2562)

การนำเทคโนโลยีเข้าสู่องค์กรแบ่งออกเป็นระดับพื้นฐาน เช่น การแปลงเอกสารเป็นดิจิทัล, ระดับกลางที่เกี่ยวข้องกับระบบ ERP และ IoT, และระดับสูงที่ใช้ Big Data และ AI เพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์และตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ ประสิทธิภาพของการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลขึ้นอยู่กับทางเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสม การพัฒนาทักษะบุคลากร และการวางกลยุทธ์องค์กรที่สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาว (Atachi Engineering Co. Ltd., 2025)

ข้อดีของการเปลี่ยนผ่านดิจิทัล ได้แก่ การเข้าถึงข้อมูลที่รวดเร็วและแม่นยำ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และลดต้นทุนในระยะยาว ในขณะที่ข้อจำกัดหลักคือค่าใช้จ่ายในการลงทุน และความท้าทายในการพัฒนาบุคลากรเพื่อปรับตัวกับเทคโนโลยีใหม่ (คาร์ทิก จันทราเสการ์, 2567)

ในบริบทของนักบัญชี กระบวนการทำงานต้องปรับตัวอย่างรวดเร็วเพื่อใช้เทคโนโลยีในการรวบรวมและประมวลผลข้อมูลทางบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและความรู้ในวิชาชีพจึงเป็นสิ่งจำเป็น องค์กรและสถาบันการศึกษาจึงต้องสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตและส่งเสริมการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

3. แนวคิดการพัฒนาศักยภาพนักบัญชี (Developing Accountant's Potential)

การพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัลนับเป็นประเด็นสำคัญที่มีบทบาทโดยตรงต่อการยกระดับคุณภาพของวิชาชีพบัญชี โดยเฉพาะในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี มาตรฐานการรายงานทางการเงินระดับสากล และแนวโน้มด้านการกำกับดูแลที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (Pandey & Verma, 2022) การพัฒนาดังกล่าวมิใช่เพียงการเพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาการ หากแต่ยังต้องครอบคลุมถึงการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพ ทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะการจัดการการสื่อสาร และจริยธรรมวิชาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและผู้มีส่วนได้เสียในระบบเศรษฐกิจ (EY, 2021; Grand View Research, 2023) นอกจากนี้ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ และระบบบัญชีบนคลาวด์ ล้วนมีผลโดยตรงต่อบทบาทหน้าที่ของนักบัญชี ซึ่งจำเป็นต้องปรับตัวและพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง องค์กรและสถาบันการศึกษาจึงควรมีบทบาทในการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพอย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และตอบสนองต่อบริบทของประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

4. ทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM)

ทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) เป็นกรอบแนวคิดที่พัฒนาโดย Davis (1989) ซึ่งมีรากฐานจากทฤษฎีการกระทำที่มีเหตุผล (TRA) และทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (TPB) เพื่ออธิบายกลไกการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีของผู้ใช้ โดยเน้นที่สองปัจจัยหลัก ได้แก่ การรับรู้ว่ามีประโยชน์ (Perceived Usefulness: PU) และการรับรู้ว่าย่งต่อการใช้งาน (Perceived Ease of Use: PEOU) ซึ่งส่งผลต่อทัศนคติของผู้ใช้ (Attitude) ความตั้งใจใช้งาน (Behavioral Intention: BI) และการใช้งานจริง (Actual System Use: ASU) แบบจำลองนี้ได้พัฒนาเป็น TAM2 และต่อมาเป็นแบบจำลอง UTAUT และ UTAUT2 โดยเพิ่มตัวแปรสำคัญ เช่น ความคาดหวังด้านประสิทธิภาพ อิทธิพลทางสังคม และแรงจูงใจเชิงความสุข (Venkatesh et al., 2003; 2012) ทั้งนี้ในบริบทของวิชาชีพบัญชี TAM มีความสอดคล้องอย่างยิ่งกับการศึกษาเรื่องนี้ เนื่องจากสามารถอธิบายพฤติกรรมของนักบัญชีต่อการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ เช่น ระบบ ERP ซอฟต์แวร์บัญชีดิจิทัล หรือแพลตฟอร์ม Cloud Accounting ได้อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มพนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครที่ต้องเผชิญกับเทคโนโลยีใหม่อย่างต่อเนื่อง หากผู้ใช้รับรู้ว่าเทคโนโลยีเหล่านี้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และสามารถใช้งานได้ง่าย ก็จะก่อให้เกิดทัศนคติเชิงบวก

ส่งผลให้มีความตั้งใจในการศึกษาเรียนรู้ และการประยุกต์ใช้งานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพอย่างยั่งยืนในวิชาชีพ ดังนั้น TAM จึงเป็นพื้นฐานเชิงทฤษฎีที่สำคัญในการสนับสนุนกรอบแนวคิดของการวิจัยครั้งนี้ และช่วยอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอิทธิพลของเทคโนโลยีและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพของนักบัญชีในยุคดิจิทัลได้อย่างมีนัยสำคัญ (เขียนโค้ดต่อทคอม, 2024)

สรุป นักบัญชียุคใหม่ต้องผสมผสานความรู้ทางด้านบัญชีและทักษะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและสนับสนุนการตัดสินใจขององค์กร บทบาทของนักบัญชีได้ขยายไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงกลยุทธ์และการปรับตัวกับเทคโนโลยีใหม่ เช่น ปัญญาประดิษฐ์และระบบคลาวด์ นักบัญชีต้องมีจริยธรรมสูงและเป็นผู้คิดเชิงกลยุทธ์ในองค์กร การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลซึ่งขับเคลื่อนด้วยข้อมูลขนาดใหญ่ ปัญญาประดิษฐ์ และอินเทอร์เน็ตในทุกสรรพสิ่ง ช่วยเพิ่มความรวดเร็วและลดต้นทุน ทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยีอธิบายว่า หากนักบัญชีรับรู้ว่าคุณภาพเทคโนโลยีมีประโยชน์และใช้ง่าย จะมีแนวโน้มยอมรับและใช้งานอย่างต่อเนื่อง แต่ก็มีผลกระทบด้านบุคลากรและการลงทุน การพัฒนาศักยภาพนักบัญชีจึงต้องรวมทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะทางวิชาชีพที่ตอบสนองตลาดแรงงาน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรอุษา ด้วงช้าง และประเวศ เพ็ญวุฒิกุล (2561) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชี ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยมาตรฐานการปฏิบัติงานในด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความเข้าใจกฎหมายทางบัญชี และด้านความเที่ยงธรรม มีอิทธิพลต่อศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี ด้านคุณภาพผลงาน ด้านปริมาณผลงาน ด้านความทันเวลา และด้านความพึงพอใจ ซึ่งช่วยยกระดับศักยภาพและเป็นประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และส่งผลให้องค์กรสามารถปรับตัว และพัฒนาเพื่อให้ดำรงอยู่ต่อไปได้อย่างมั่นคง

สุพจน์ ปานน้อย เจตรัมภา พรหมทะสาร, สุรีย์ โภษกรณ์ภู และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยในการปฏิบัติงานที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยในการปฏิบัติงานด้านจรรยาบรรณวิชาชีพและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพบัญชีและเทคโนโลยีส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่มุ่งเน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างพนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อวัดทัศนคติ และความคิดเห็นเกี่ยวกับอิทธิพลของเทคโนโลยีและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ข้อมูลที่ได้จะถูกวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงปริมาณเพื่อทดสอบสมมติฐานและศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีการใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์และการตีความผลการวิจัยอย่างครบถ้วนและมีความน่าเชื่อถือสูง โดยข้อมูลหลักได้ทำการเก็บรวบรวมผ่านแบบสอบถามออนไลน์เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และเข้าถึงโดยตรงไปยังกลุ่มเป้าหมาย โดยทำการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึง มิถุนายน 2568

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรเป็นผู้ทำบัญชี ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 28,820 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2567) และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมรับความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ตัวอย่าง

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ผ่าน Google Forms เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นแบบสอบถามข้อมูลประชากรทั่วไปของนักบัญชี เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งงาน ส่วนที่สองเป็นแบบสอบถามเพื่อวัดทัศนคติและความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรวิจัย จำนวน 33 ข้อ โดยใช้มาตราส่วนลิเคิร์ต 5 ระดับ เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลความคิดเห็นได้อย่างละเอียดและหลากหลาย โดยข้อมูลถูกเก็บรวบรวมผ่านช่องทางออนไลน์ในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึง มิถุนายน 2568

เพื่อให้มั่นใจว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index: IOC) ซึ่งได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านที่มีความเชี่ยวชาญด้านบัญชี โดยแบ่งการให้คะแนนเป็น +1 (วัดได้ตรงจุดประสงค์), 0 (ไม่แน่ใจ), และ -1 (ไม่ตรงจุดประสงค์) หลังจากประเมินและวิเคราะห์คะแนน พบว่ามีคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์ถูกคัดออก 6 ข้อ ส่วนคำถามที่เหลือจำนวน 33 ข้อผ่านเกณฑ์และได้รับการปรับปรุงตามคำแนะนำ เพื่อให้แบบสอบถามมีความเหมาะสมและสามารถใช้ในการเก็บข้อมูลจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม พบว่า มีคำถามที่ไม่สอดคล้องกับตัวแปรและไม่ผ่านเกณฑ์ จึงได้ทำการคัดออกไปจำนวน 6 ข้อ ส่วนที่เหลือคำถามได้เกณฑ์คะแนน 1 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และได้มีคำแนะนำให้เพิ่มเติม ปรับปรุงการใช้คำในบางข้อ ซึ่งทางผู้วิจัยได้มีการทำการแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และท่านอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้เป็นคำถามที่สามารถวัดผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวม โดยการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วจึงทำการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ทำบัญชีในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ผ่านแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้ Google Forms เพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูล และนำส่งลิงค์ผ่านทางช่องทางออนไลน์ต่างๆ เช่น อีเมลล์, แอปพลิเคชัน Line, ทางกลุ่ม Facebook ที่รวมตัวของนักบัญชี เพื่อให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างช่วยตอบแบบสอบถาม โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลช่วง เดือนพฤษภาคม 2568 ถึง เดือนมิถุนายน 2568

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากรายงานวิจัยผ่านการทบทวนวรรณกรรม อีกทั้งศึกษาจากเอกสารวิชาการ บทความ รวมทั้งรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ของหน่วยงานทางบัญชีที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถามแล้วทำการลงรหัส (Coding) จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากการลงรหัสเรียบร้อยแล้วไปทำการวิเคราะห์โดยการประมวลผลข้อมูลผ่านการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่งงาน โดยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) พร้อมกำหนดช่วงการแปลผลตามอันตรภาคชั้น (Class Interval)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การศึกษาอิทธิพลของเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล วิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation)

3. การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล วิเคราะห์ด้วยสถิติการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ใช้เพื่อทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม และตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของเทคโนโลยีและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาอิทธิพลของเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ถดถอยเพื่อพยากรณ์อิทธิพลของเทคโนโลยี ส่งผลเชิงบวก ต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล

ตัวแปร	ด้านคุณภาพของผลงาน				
	Std.	t	Tolerance	VIF	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)		12.120			.000**
1. การยอมรับเทคโนโลยี	.083	1.615	.824	1.214	.107
2. ความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยี	.206	3.845	.760	1.316	.000**
3. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี	.190	3.711	.828	1.207	.000**

R = .372, R² = .138, Adjusted R² = .132, SEE = .462, F = 21.186, Sig = .000

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 1 พบว่า อิทธิพลของเทคโนโลยี 2 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยี และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ด้านคุณภาพของผลงาน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น 0.372 และสามารถพยากรณ์ร่วมกันกับการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ได้ร้อยละ 13.8 โดยมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ เท่ากับ .462 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนในด้านการยอมรับเทคโนโลยี ไม่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์หัตถด้อยเพื่อพยากรณ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ด้านคุณภาพของผลงาน

ตัวแปร	ด้านคุณภาพของผลงาน				
	Std.	t	Tolerance	VIF	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)		4.361			.000**
1. ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี	.136	3.011	.0619	1.616	.003*
2. ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร	.206	4.191	.0518	1.931	.000**

3. ด้านทักษะการวิเคราะห์และ แก้ปัญหา	.026	0.515	0.497	2.013	.607
4. ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ บัญชี	.476	10.695	0.634	1.577	.000**
R = .710, R ² = .504, Adjusted R ² = .499, SEE = .351, F = 100.358, Sig = .000					

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ด้านคุณภาพของผลงาน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น 0.710 และสามารถพยากรณ์ร่วมกับการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ได้ร้อยละ 50.4 โดยมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ เท่ากับ .351 โดยด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพบัญชี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับด้านทักษะการวิเคราะห์และแก้ปัญหา ไม่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล

อภิปรายผล

อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาอิทธิพลของเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล

เทคโนโลยีมีอิทธิพลในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ทั้งนี้เนื่องจาก เทคโนโลยีช่วยให้การประมวลผลข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและแม่นยำ ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานด้วยมือ และสามารถจัดการข้อมูลจำนวนมากได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Porter และ Heppelmann (2014) ที่ระบุว่า เทคโนโลยีดิจิทัลได้เปลี่ยนแปลงบทบาทและวิธีการทำงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอย่างลึกซึ้ง การนำเทคโนโลยี เช่น ระบบ ERP, ซอฟต์แวร์วิเคราะห์ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความแม่นยำในการทำบัญชี ทำให้นักบัญชีสามารถทำงานได้รวดเร็วขึ้น และมุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์ข้อมูล และการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ได้มากขึ้น

นอกจากนี้ เทคโนโลยียังช่วยเปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ของ Knowles (1975) ที่ชี้ว่าการพัฒนาศักยภาพในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องผ่านเทคโนโลยี

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้ยังชี้ให้เห็นว่า นักบัญชียังต้องเผชิญกับความท้าทายในการปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น ความซับซ้อนของระบบและความกังวลด้านความปลอดภัยของข้อมูล ซึ่งเป็นประเด็นที่ได้รับการกล่าวถึงในงานวิจัยของ Laudon & Laudon (2018) ซึ่งแนะนำให้มีการพัฒนาทักษะทางเทคนิคควบคู่กับการเสริมสร้างจริยธรรมและความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยี

อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล

คุณลักษณะทางวิชาชีพบัญชีที่พึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ ความละเอียดรอบคอบ จริยธรรมในการทำงาน และความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา มีอิทธิพลสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในยุคดิจิทัล นักบัญชีต้องสามารถปรับตัวและใช้งานเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องอาศัยความละเอียดรอบคอบและความรับผิดชอบเพื่อให้ข้อมูลถูกต้องและเป็นไปตามมาตรฐานสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานวิชาชีพบัญชีของ IFAC (International Federation of Accountants, 2019) ที่เน้นคุณสมบัติด้านจริยธรรมและความเชี่ยวชาญเป็นพื้นฐานสำคัญของนักบัญชีที่มีคุณภาพ

นอกจากนี้ นักบัญชีที่มีคุณลักษณะในการเรียนรู้ด้วยตนเองและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง มีแนวโน้มที่จะพัฒนาศักยภาพได้ดีกว่า ซึ่งตรงกับแนวคิดของนักวิจัยด้านทรัพยากรมนุษย์อย่าง Grant (2016) ที่ระบุว่าความสามารถในการเรียนรู้และปรับตัว (adaptability) เป็นคุณลักษณะที่สำคัญในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล

ทั้งนี้ การวิจัยยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะเฉพาะทางควบคู่กับการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ นักบัญชีสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานยุคใหม่ได้อย่างแท้จริง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

อิทธิพลของเทคโนโลยีทั้งด้านความรู้ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี มีผลอย่างมากต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะด้านคุณภาพของผลงาน ปริมาณของผลงาน และการบริหารเวลา นอกจากนี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิชาชีพ บัญชี ได้แก่ ด้านความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร รวมถึงจรรยาบรรณทางบัญชี มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชีในยุคดิจิทัลในด้านต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม บางด้าน เช่น การยอมรับเทคโนโลยี หรือทักษะการวิเคราะห์และแก้ปัญหา ยังไม่ส่งผลในบางมิติที่ศึกษา **ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้**

1. ด้านนโยบาย 1.1 หน่วยงานที่กำกับดูแลควรปรับปรุงหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาให้รองรับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว 1.2 สถาบันการศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรบูรณาการเทคโนโลยีและคุณลักษณะวิชาชีพ เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต 1.3 องค์กรธุรกิจและภาครัฐ ควรลงทุนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีและส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ 2. ด้านปฏิบัติ 2.1 นักบัญชีควรพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีควบคู่กับการเสริมสร้างคุณลักษณะทางวิชาชีพ 2.2 ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจและระบบสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง 2.3 องค์กรและสมาคมวิชาชีพควรจัดกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพที่ตอบสนองความต้องการในยุคดิจิทัล **ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป** 1. ควรวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อศักยภาพด้านต่าง ๆ เช่น คุณภาพการสอบบัญชี การรายงานทางการเงิน และการเติบโตในสาขาวิชาชีพบัญชี เพื่อใช้พัฒนาศักยภาพได้ครอบคลุมยิ่งขึ้น 2. ขยายขอบเขตการศึกษาครอบคลุมภูมิภาคต่าง ๆ และกลุ่มธุรกิจหลากหลายประเภท เพื่อศึกษาความแตกต่างของอิทธิพลเทคโนโลยีและคุณลักษณะทางวิชาชีพในบริบทต่าง ๆ 3. ควรใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพควบคู่กับเชิงปริมาณ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้เข้าใจประสบการณ์และมุมมองของกลุ่มตัวอย่างได้อย่างลึกซึ้ง และพัฒนาการวิจัยในอนาคตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2567). *กรมพัฒนาธุรกิจฯ เผยยอดผู้ทำบัญชี กว่า 7.5 หมื่นราย และสำนักงานบัญชี คุณภาพ 171 แห่ง พร้อมให้บริการและแนะนำผู้ประกอบการทั่วประเทศ*. เรียกใช้เมื่อ 25 พฤศจิกายน 2567 จาก https://www.khaosod.co.th/economics/news_8224028

- เขียนโค้ดดอทคอม. (2024). *ทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี Technology Acceptance Model – TAM คืออะไร*. เรียกใช้เมื่อ 6 เมษายน 2568 จาก <https://keancode.com/what-is-tam-model/>
- คาร์ทิก จันทราเสการ์. (2567). ข้อจำกัดและโอกาสในการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล. *วารสารนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ*, 18(1), 77–95.
- ภัทรภร อัครศุภเศรษฐ์. (2565). ผลกระทบของเทคโนโลยีดิจิทัลต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชี. *วารสารวิชาการการบัญชีและการเงิน*, 12(2), 45–60.
- ผกาพรรณ พรหมสาขา ณ สกลนคร และ รัตนา วงศ์รัศมีเดือน. (2561). นักบัญชียุคใหม่กับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี. *วารสารบัญชีและการเงิน*, 7(2), 45–59.
- พลพฐ ปิยวรรณ. (2562). การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลในองค์กร: แนวทางและกลยุทธ์. *วารสารการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ*, 14(1), 25–42.
- พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543. (2543). *ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 22 ก*. วันที่ 7 มีนาคม 2543.
- นริศรา วัฒนศัพท์. (2564). คุณลักษณะนักบัญชียุคใหม่ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมดิจิทัล. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 9(3), 134–150.
- ราชิด ไชยรัตน์. (2563). นวัตกรรมเทคโนโลยีในงานบัญชีสมัยใหม่. *วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศ*, 10(2), 88–102.
- วิศยา พรพิพัฒน์กุล. (2567). บทบาทและทักษะของนักบัญชียุคใหม่ในธุรกิจยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ*, 12(1), 56–70.
- ศศิวิมล พันธุ์ศักดิ์. (2566). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบุคลากรทางบัญชีในยุคดิจิทัล: กรณีศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารการบริหารธุรกิจและการบัญชี*, 15(1), 101–120.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *ไทยแลนด์ 4.0: ยุทธศาสตร์ชาติการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม*. กรุงเทพฯ: สำนักข่าวสารการพัฒนา.
- สุนีย์ แสงดาว. (2564). อุปสรรคและปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในงานบัญชี. *วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศ*, 8(1), 22–38.

- สุพจน์ ปานน้อย เจตรัมภา พรหมทะสาร, สุรีย์ โปษกรณัญ และคณะ. (2562). เรื่องปัจจัยในการปฏิบัติงานที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 1(3), 61–72.
- อรอุษา ด้วงช้าง และประเวศ เพ็ญภูมิกุล. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชี ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- Atachi Engineering Co. Ltd. (2025). *Digital transformation in organizations: Trends and challenges*. Bangkok: Atachi Publishing.
- Davis, F. D. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. *MIS Quarterly*, 13(3), 319–340.
- EY. (2021). *Future of accounting: Skills for the digital era*. Ernst & Young Global Limited.
- Grand View Research. (2023). *Accounting software market size, share & trends analysis report*. Retrieved from <https://www.grandviewresearch.com>
- Grant, A. M. (2016). *Originals: How non-conformists move the world*. Penguin Random House.
- International Federation of Accountants (IFAC). (2019). *International Education Standards: Professional competence for accountants*. IFAC.
- Knowles, M. S. (1975). *Self-directed learning: A guide for learners and teachers*. Association Press.
- Laudon, K. C., & Laudon, J. P. (2018). *Management information systems: Managing the digital firm* (15th ed.). Pearson.
- Lawshe, C. H. (1975). A quantitative approach to content validity. *Personnel Psychology*, 28(4), 563–575. <https://doi.org/10.1111/j.1744-6570.1975.tb01393.x>
- Pandey, R., & Verma, P. (2022). Enhancing accounting professionals' skills in the digital era: A systematic review. *Journal of Accounting and Finance*, 22(4), 102–115.

- Polit, D. F., & Beck, C. T. (2006). The content validity index: Are you sure you know what's being reported? Critique and recommendations. *Research in Nursing & Health*, 29(5), 489–497. <https://doi.org/10.1002/nur.20147>
- Porter, M. E., & Heppelmann, J. E. (2014). How smart, connected products are transforming competition. *Harvard Business Review*, 92(11), 64-88.
- Venkatesh, V., Morris, M. G., Davis, G. B., & Davis, F. D. (2003). User acceptance of information technology: Toward a unified view. *MIS quarterly*, 425-478.
- Venkatesh, V., Thong, J. Y., & Xu, X. (2012). Consumer acceptance and use of information technology: extending the unified theory of acceptance and use of technology. *MIS quarterly*, 157-178.
- Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis (3RD ed.)*. New York: Harper and Row Publication.